

Agenda

Cultuur blijft belangrijk in De Wolden

2019-2022

actief en betrokken

 gemeente
DE WOLDEN

dewolden.nl

Voorwoord

Voor u ligt de *Agenda 'Cultuur blijft belangrijk in De Wolden'*. Cultuur geeft kleur en invulling aan onze samenleving. De Cultuurexplosie (in 2017) heeft mij en onze inwoners trots gemaakt. Trots op datgene wat er in De Wolden allemaal op cultureel gebied is. Dat moeten we blijven koesteren. Zo heeft De Wolden:

- veel diverse, succesvolle (culturele) evenementen, denk maar aan Grensloos Kunst Verkennen, verhalenfestival Oeverloos, de dorpsfeesten, Smaakmakersfestival, Kar ga door, Dikke Reint en Perenpluk;
- een sterk verenigingsleven op het gebied van muziek, zang en toneel én met hoge kwaliteit en veel leden;
- cultureel erfgoed en historische kennis;
- veel beeldende kunstenaars en schrijvers;
- een goede basis op het gebied van cultuuronderwijs.

Positieve ontwikkelingen vasthouden

De Cultuurexplosie (in 2017) heeft veel positieve energie gebracht. Het initiatief heeft geleid tot innovatieve samenwerkingen. Er zijn verbindingen gelegd tussen cultuur, ondernemers en evenementen. Ook cultuureducatie op de basisscholen heeft een belangrijke impuls gekregen. Deze positieve ontwikkelingen willen we vasthouden, zo staat in ons collegeprogramma Duurzaam, Doen en Dichtbij.

Het jaar na de Cultuurexplosie hebben we daarom met een grote groep ondernemers, interne cultuurcoördinatoren uit het basisonderwijs, een afvaardiging van toneel- en muziekverenigingen, Cultureel Platform, Stichting Welzijn De Wolden, gebiedscoöperatie Zuidwest Drenthe, recreatieondernemers en organisatoren van culturele evenementen (hierna te noemen als betrokkenen) gebruikt om te onderzoeken hoe we de verbinding tussen cultuur, de vrijetijdsector en ondernemers kunnen versterken. Een spannende zoektocht omdat het eindresultaat van tevoren niet vast stond.

Agenda met afspraken

De *Agenda 'Cultuur blijft belangrijk in De Wolden'* is het resultaat van onze zoektocht. Samen met alle betrokkenen hebben we onder andere een analyse gemaakt van de sterke en zwakke punten en de kansen en bedreigingen en relevante trends. Vervolgens is deze analyse, met een aantal betrokkenen, vertaald en op hoofdlijnen uitgewerkt in de *Agenda 'Cultuur blijft belangrijk De Wolden'*. De agenda is een afsprakenboekje geworden van alle betrokkenen. Afspraken die gaan over de drie pijlers waar we de komende jaren samen mee aan de slag gaan. Afspraken die niet in beton zijn gegoten maar die we regelmatig evalueren. Een agenda die als geheugensteun voor de komende jaren gaat werken en waarbij we voldoende ruimte willen geven aan innovatieve initiatieven.

De agenda is nadrukkelijk geen beleidsplan specifiek over cultuur maar een uitvoeringsagenda waarin we vanuit cultuur de verbinding en samenwerking met ondernemers, onderwijs, verenigingen en andere domeinen zoals sport, welzijn en recreatie en toerisme zoeken. Met als uiteindelijke doel om de culturele infrastructuur voor onze inwoners te verstevigen en met cultuur een positieve bijdrage te leveren aan de aantrekkelijkheid van De Wolden.

College van B&W

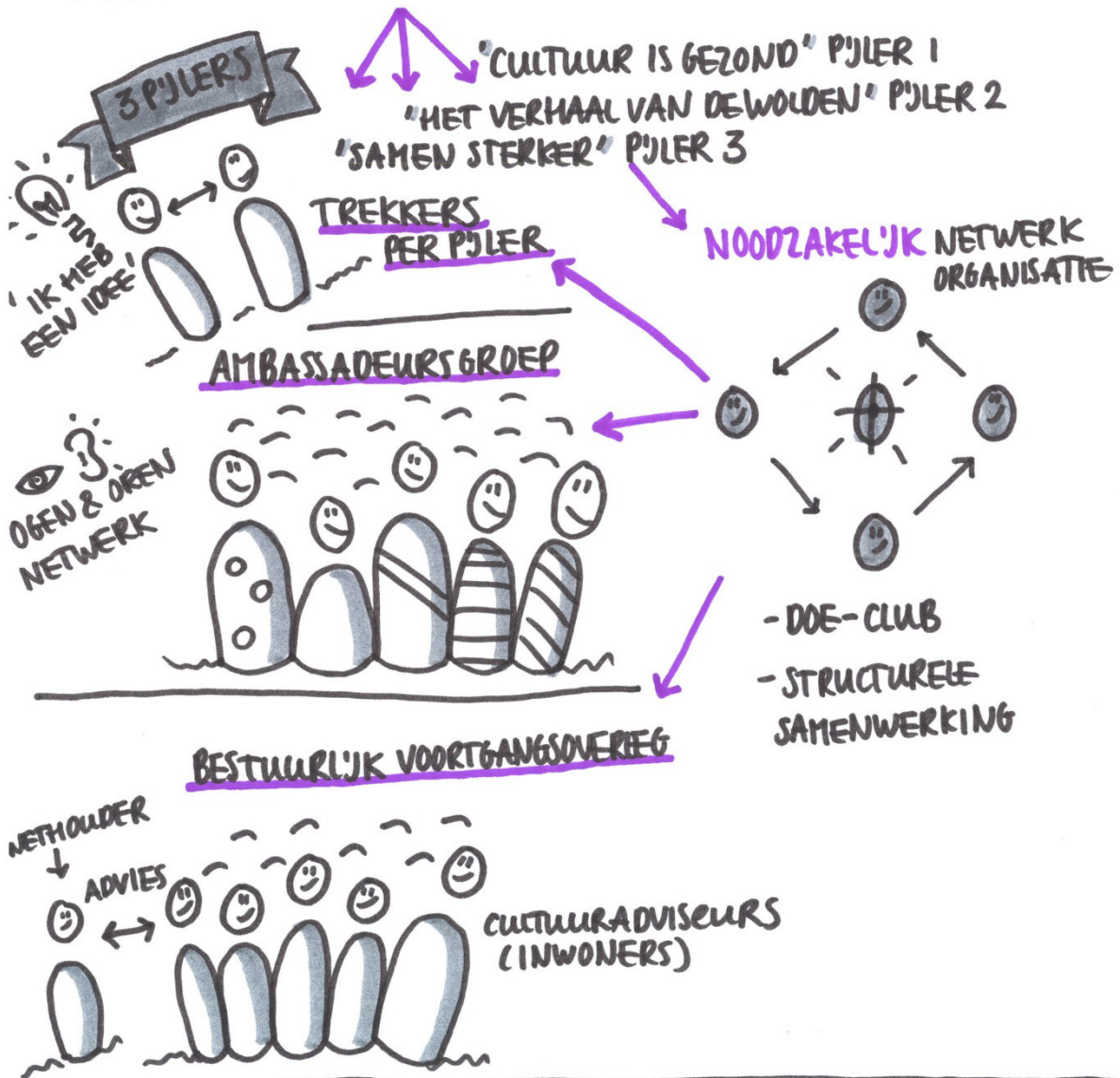
CULTUUR BLIJFT BELANGRIJK IN DE WOLDEN

- DOEL** → **W'J WILLEN**
- CULTURELE INFRASTRUCTUUR VERSTEVIJGEN
 - MET CULTUUR BIJDRAGE LEVEREN AAN AANTREKKELIJKHEID DE WOLDEN

ZO DOEN WE DAT!

AGENDA 'CULTUUR BLIJFT BELANGRIJK IN DE WOLDEN'

Leeswijzer

De Agenda 'Cultuur blijft belangrijk in De Wolden' start met een analyse van relevante landelijke en lokale trends en ontwikkelingen. Samen met alle betrokkenen bij deze agenda zijn de sterke, zwakke punten en kansen en bedreigingen in kaart gebracht (paragraaf 1.3). Vervolgens wordt in hoofdstuk 2 het doel en de pijlers toegelicht. Hoofdstuk 3 beschrijft de noodzakelijke netwerkorganisatie om deze agenda handen en voeten te geven. Gevolgd door de randvoorwaarden (hoofdstuk 4) en de monitoring (hoofdstuk 5). In bijlage 1 is het organogram van de netwerkorganisatie opgenomen gevolgd door een richting voor uitwerking van de drie pijlers in bijlage 2.

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Samenvatting in beeld	2
Leeswijzer	3
1 Analyse	5
1.1 Trends en ontwikkelingen	
1.2 Wat speelt er in De Wolden?	7
1.3 Sterke, zwakke punten en kansen en bedreigingen	9
2 Doel en pijlers	11
3 Netwerkorganisatie	12
4 Randvoorwaarden	13
5 Monitoring	14
Bijlage 1 Organogram netwerk 'Cultuur blijft belangrijk in De Wolden'	15
Bijlage 2 Agenda uitgewerkt in pijlers	16
Pijler 1 'Cultuur is gezond'	
Pijler 2 'Het verhaal van De Wolden'	
Pijler 3 'Samen sterker'	

1 Analyse

1.1 Trends en ontwikkelingen

Inclusieve samenleving

Traditioneel hebben cultuureducatie en –participatie een grote rol binnen het onderwijs en de vrije tijd. Als doelen gelden: kennismaking met kunst en cultuur, persoonlijke ontwikkeling en sociale cohesie. Sinds de decentralisaties in het sociaal domein zijn daar nieuwe rollen bij gekomen die te maken hebben met de maatschappelijke opgaven die gemeenten hebben gekregen:

1. Integrale zorg en ondersteuning voor personen in een kwetsbare positie.
2. Bevorderen dat meer mensen op een betekenisvolle wijze meedoen in de samenleving.
3. Langer thuis wonen mogelijk maken, ook voor personen in een kwetsbare positie.

Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor nieuwe taken op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en arbeidsparticipatie. De transformatie die deze nieuwe wetgeving beoogt, moet nu op gang komen en daadwerkelijk tot maatschappelijk rendement leiden. Thema's binnen het sociaal domein: kwetsbare inwoners, kansengelijkheid voor alle kinderen, eenzaamheid, laaggeletterdheid, armoede en schulden, werk en integratie en samenleven.

Landelijk ontplooit de culturele sector steeds meer activiteiten om een bijdrage te leveren aan de bovengenoemde opgaven. Terwijl dat eerder nog op principiële bezwaren stuitte, zijn landelijke partijen nu bezig om deze activiteiten als 'bewezen interventies' te erkennen.

Netwerksamenleving

Inwoners (willen) steeds meer zelf doen. Ook in De Wolden is de betrokkenheid van inwoners bij de eigen leefomgeving groot. Het college van De Wolden geeft ruimte aan initiatieven uit de lokale samenleving. Als gemeente hebben we een faciliterende en ondersteunende rol en sluiten we aan bij de initiatieven van de inwoners. De totstandkoming van deze agenda is hier een voorbeeld van.

Positionering regio's

Cultuur heeft een toenemend belang in de positionering van regio's. Ook bij een plattelandsgemeente als De Wolden. Gevoel, beleving, emotie, kernwaarden in de lokale samenleving (bijvoorbeeld naoberschap), maar ook het landschap, de architectuur van gebouwen, de uitstraling van de publieke ruimte en voorzieningen op het vlak van cultuur zijn dragers wanneer het gaat om positionering.

Niet alleen in campagnes die gericht zijn op de toeristische markt, maar ook ter profilering van gebieden als aantrekkelijke woon- en werkgebieden. De culturele factor leent er zich bij uitstek voor om regio's een onderscheidende waarde te geven, zeker wanneer daarbij de lokale geschiedenis wordt opgezocht. Dit is eenvoudiger gezegd dan gedaan. Een campagne zal weinig effect hebben wanneer deze niet integraal door de in de regio aanwezige partijen wordt ondersteund én uitgevoerd. Ook heeft een campagne meer effect als het een volwaardige marketingcampagne is. Dit wil zeggen dat er niet

alleen een promotiesausje gegoten wordt over het bestaande aanbod, maar ook ingezet wordt op (culturele) productontwikkeling, die de identiteit van de regio versterkt

Veranderd verenigingsleven

Het culturele verenigingsleven verandert door veranderingen in tijdsbesteding en behoeften van deelnemers. Krimp, vergrijzing en ontgroening zorgen voor minder leden. Ook vinden veel verenigingen het lastig om vrijwilligers voor bestuursfuncties te vinden. Omdat sport met soortgelijke kwesties te maken heeft, wordt in veel gemeenten gezocht naar gezamenlijke oplossingen, bijvoorbeeld in de vorm van een breder leeftijdsbestendig aanbod of door accommodaties te delen.

Tegelijkertijd ontstaan er ook nieuwe verenigingen en organisatievormen. Landelijk is een toename van projectmatige activiteiten en lidmaatschappen zichtbaar, dit blijkt ook uit de monitor Amateurkunst. Dit heeft gevolgen voor het aantal leden bij verenigingen.

Verbinding binnen-en buitenschoolse activiteiten

Kinderen kunnen heel goed op school kennismaken met cultuur. De Rijksoverheid stimuleert cultuureducatie in het primair onderwijs via programma's als Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK), de voormalige impuls muziekonderwijs en Méér Muziek in de Klas. In 2017 maakten twaalf van de dertien basisscholen in De Wolden gebruik van de CmK regeling. Buiten het onderwijs is de kennismaking met cultuur meer afhankelijk van individuele keuzes en mogelijkheden. Veel scholen en maatschappelijke organisaties in het land werken samen met lokale organisaties op het gebied van cultuur, zowel professioneel als amateurorganisaties. Hierdoor maken de leerlingen/deelnemers kennis met verschillende kunstvormen en met de culturele organisaties in hun gemeente (de lokale culturele infrastructuur).

Doen en presteren

Veel beoefenaars willen hun kunsten tonen aan publiek. Dat kan in de vorm van voorstellingen, concerten of exposities. Hiervoor is vaak een gebouw of locatie nodig. Steeds vaker maken beoefenaars gebruik van online podia om hun werk te delen en te tonen.

Iktoon is een landelijk initiatief om amateurkunstenaars in de maand juni een podium te bieden. Alle gemeentes kunnen zich hierbij aansluiten.

Vrijwilligers

Amateurkunstorganisaties draaien over het algemeen op de inzet van vrijwilligers. Ook het vrijwilligersbestand in De Wolden heeft te maken met vergrijzing. Sportverenigingen ervaren hetzelfde 'probleem'. Een goede ondersteuning van vrijwilligers kan bijdragen aan een bloeiend cultureel klimaat.

Cultuurprofielen

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft in een visiebrief 'Cultuur in een open samenleving' de stedelijke regio's uitgenodigd een stedelijk of regionaal cultuurprofiel op te stellen. De cultuurprofielen vormen de input voor het landelijke cultuurbeleid 2021-2024. De Wolden is niet betrokken geweest bij de totstandkoming van de cultuurprofielen. Vanuit de Regio Zwolle en vanuit de Vereniging Drentse Gemeenten zijn we echter wel betrokken bij de nadere uitwerking van beide profielen (Profiel Stedelijke Cultuurregio Zwolle en het Noordelijk regioprofiel We the North). Welke kansen dit voor onze gemeente biedt is op dit moment nog niet duidelijk.

Cultuur dichtbij, dicht bij cultuur (Raad voor Cultuur)

De Raad voor Cultuur heeft onlangs (2019) een advies gepresenteerd 'Cultuur dichtbij, dicht bij cultuur'. In het advies heeft de raad volop aandacht voor het belang van cultuur op school en in de vrije tijd. Volgens de raad een belangrijke voorwaarde voor een inclusief cultuurbeleid waarbij cultuur voor iedereen toegankelijk is. Verder stelt de raad dat in het vernieuwde curriculum voor het onderwijs 'kunst en cultuur' een van de negen ontwikkelgebieden is. De raad ziet ook kansen voor cultuuronderwijs in andere ontwikkelgebieden, zoals Nederlands, burgerschap, bewegen en sport, digitale geletterdheid en mens en maatschappij.

De raad besteedt in het advies veel aandacht aan het kunnen deelnemen aan culturele activiteiten en benadrukt het belang van een toegankelijk aanbod voor buitenschoolse cultuureducatie en cultuurparticipatie voor iedereen.

1.2 Wat speelt er in De Wolden?

Evaluatie Cultureel Platform

De Wolden heeft een Cultureel platform bestaande uit vrijwilligers met affiniteit met cultuur (geen brede vertegenwoordiging van het culturele veld). De afgelopen jaren zijn er mooie resultaten behaald. Na het succes van de Cultuurexplisie, waaraan het platform een belangrijke bijdrage heeft geleverd en door het vertrek van een aantal leden heeft het Cultureel Platform eind 2017 vooruitgeblikt op de toekomst. De taken van het platform en de missie zijn opnieuw geformuleerd en er is afgesproken om samen met gemeente, gebiedscoöperatie en Welzijn de Wolden te onderzoeken hoe de energie van de Cultuurexplisie behouden kan worden en we een boost kunnen geven aan cultuur in De Wolden. Het Cultureel Platform heeft hierbij als uitgangspunt geformuleerd: 'Niet je eigen behoefte is hierin richtinggevend, maar de behoefte van inwoners, verenigingen, ondernemers etcetera'. Ook is afgesproken om het resultaat van dit onderzoek vast te leggen in de Agenda 'Cultuur blijft belangrijk in De Wolden'. In hoofdstuk 3 'Netwerkorganisatie' is de toekomstige rol van het Cultureel Platform opgenomen.

Integraal Kind Centrum (IKC)

De gemeente De Wolden telt vijf IKC locaties: Ruinen (IKC 't Oelebröd), Ruinerwold (KC Ruinerwold), de Wijk (IKC De Horst) en Zuidwolde (IKC Het Groene Hart en Kindcentrum cbs De Heidevlinder). Een Integraal Kind Centrum (IKC) is een voorziening waarin organisaties als onderwijs, kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang, peuterspeelzaal en welzijnsactiviteiten voor kinderen zijn samengevoegd. Een IKC is een voorziening voor kinderen van tenminste 0-12 jaar, waar zij gedurende de dag komen om te leren, spelen, ontwikkelen en ontmoeten.

Culturele prijs

De gemeenteraad heeft bij de behandeling van de Kadernota 2018 besloten jaarlijks een Culturele Prijs De Wolden uit te gaan reiken. De prijs moet een blijvende stimulans zijn voor de vele actieve inwoners, verenigingen en organisaties die cultuur in De Wolden vormgeven. De prijs wordt, na nominaties uit de samenleving, het ene jaar toegekend door een vakjury en het andere jaar gaat een publieksjury de winnaar van de prijs bepalen. De winnaar van de eerste Culturele Prijs De Wolden (2018) is gekozen door het college van B&W. Met ingang van 2019 wordt

de Culturele Prijs De Wolden uitgereikt door een publieksjury. In hoofdstuk 4 (taken trekkers en ambassadeurs) wordt hier nader op ingegaan.

Op de foto: raadslid Albert Haar (D66), wethouder Mirjam Pauwels en directeur Anne van de Giessen van CBS De Heidevlinder in Zuidwolde (winnaar Culturele prijs 2018)

1.3 Sterke, zwakke punten en kansen en bedreigingen

Hieronder volgt een overzicht van de sterke, zwakke punten en kansen en bedreigingen zoals die, bij de totstandkoming van deze agenda, zijn geformuleerd door betrokkenen.

Sterk

1. De Wolden telt veel succesvolle evenementen en nieuwe initiatieven zoals: CH De Wolden, Oldtimerdag , kunstroutes, Grensloos Kunst Verkennen, Kerstrandje Ruinerwold, verhalenfestival Oeverloos, Smaakmakersfestival, Kar ga door, Verhalen rond de kachel, Perenpluk, Dikke Reint, dorpsfeesten en veel (muziek)festivals zoals het Oktoberfest, Pinkenpop, Vogelpop en Brummelblues).
2. Sterk verenigingsleven (muziek, zang en toneel) met hoge kwaliteit en veel leden.
3. Cultureel erfgoed en de aanwezige historische kennis.
4. In de gemeente wonen veel beeldende kunstenaars en schrijvers.
5. Goede wandel- en fietsroutes (recreatief-toeristische infrastructuur).
6. Goede basis op het gebied van cultuuronderwijs. Op één school na nemen alle scholen deel aan de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit. De gemeente ondersteunt de scholen hierin doormiddel van subsidies en aanbod zoals Land van Scala.
7. De Wolden heeft vier Integrale Kindcentra (IKC) die vanwege het rijke aanbod het middelpunt zijn van een dorp en zorgen voor samenhang (ook met verenigingen) binnen het dorp.

Zwak

1. De kwaliteit van het cultuuronderwijs op de basisscholen en binnen de IKC's is afhankelijk van zowel de interne cultuurcoördinator (icc'er) als het team. Cultuuronderwijs staat nog niet bij elke school hoog op de agenda en wordt niet overall teambreed gedragen. Doordat er op sommige scholen regelmatig gewisseld wordt van icc'er is er een gebrek aan continuïteit.
2. Teveel kleine activiteiten en evenementen waardoor versnippering ontstaat en De Wolden geen duidelijk profiel heeft.
3. Cultuur wordt niet als middel ingezet of niet belicht om maatschappelijke doelen te realiseren (bevorderen van gezonde leefstijl, maatschappelijk meedoen als vrijwilliger, laaggeletterdheid, vereenzaming, dementie, integratie nieuwe Nederlanders).
4. Beperkte samenwerking tussen verschillende domeinen zoals cultuur, onderwijs en kinderopvang, sport, recreatie en toerisme en ondernemers.
5. Lokale, regionale en landelijke subsidieregelingen zijn niet bekend bij inwoners, organisaties en verenigingen.
6. Verenigingen zijn onvoldoende aangehaakt op de denkwereld van de jeugd en hebben oubollig imago (ook voor sponsors).
7. Vergrijzing heeft effect op vrijwilligersbestand. Inwoners hebben druk bestaan en onvoldoende tijd om als vrijwilliger actief te zijn.
8. Marketing en promotie van cultureel aanbod (ook op het gebied van cultuuronderwijs).
9. Geen duidelijk afwegingskader voor gemeentelijke subsidies.
10. Naast de regeling CmK zijn er nog meer landelijke regelingen waar bijvoorbeeld scholen gebruik van kunnen maken zoals de Rijksmuseumbus (gratis busvervoer naar het Rijksmuseum) etcetera. Dit wordt door de scholen en kinderopvang nog niet voldoende benut

Kansen

1. Maatschappelijke waarde en functie van cultuur meer belichten (impact van een culturele activiteit op ouderen, nieuwe Nederlanders, kinderen).
2. Samenwerking tussen sport en cultuur intensiveren (naschools aanbod, aanbod IKC's maar ook gezamenlijke aanpak vrijwilligers).
3. Durven te vernieuwen in het bestaande aanbod (voorbeeld het Huiskamerfestival).
4. Kleinere festivals onderbrengen in een groter festival waardoor het meer 'smoel' krijgt, de organisatie kosten kan besparen, festivals profiteren van elkaars publiek en een shop in shop concept ontstaat met verschillende disciplines en stijlen binnen één evenement.
5. Binnen cultuuronderwijs kunnen basisscholen meer gebruik maken van landelijke en provinciale regelingen. Ook kunnen ze meer inspelen op landelijke trends zoals; vakintegratie, vakoverstijgend werken en 21 century skills.
6. Netwerkvorming (vergelijkbaar met De Wolden sport) en trainingsaanbod ontwikkelen voor verenigingen.
7. Cultuur aanbieden als arrangement in samenwerking met een verblijf in de gemeente.
8. Be good and tell it: (online) vermarkten (zichtbaar maken) van cultureel aanbod, ook op gebied van cultuuronderwijs.
9. Toename van projectmatige activiteiten en lidmaatschappen (bron: Monitor Amateurkunst)
10. Culturele factor benutten in positionering De Wolden en als aantrekkelijke woon- en werkgemeente in het kader van de nieuw op te stellen Toekomstvisie, Economisch Actieplan en Woonvisie.
11. Culturele factor benutten voor de toeristische markt (De Wolden is geen zelfstandig merk, maar onderdeel van het merk/toeristische bestemming 'Drenthe').
12. Cultuurcoaches kunnen ingezet worden om de verbinding tussen binnen-en buitenschoolse activiteiten te verbeteren.

Bedreigingen

1. Vergrijzing zorgt voor terugloop in vrijwilligers.
2. Verenigingen en organisaties uit de verschillende domeinen werken niet goed samen.
3. Ledenaantal van verenigingen loopt terug (mensen willen zonder formele organisatievorm kunstzinnige of creatieve activiteiten uitvoeren).
4. Door veel wisselingen is er geen stabiliteit binnen het Cultureel Platform.
5. Cultuuronderwijs wordt niet binnen elke school teambreed gedragen en de waarde van cultuuronderwijs wordt niet overal erkend of voldoende tijd en ruimte aan gegeven.

2 Doel en pijlers

Het doel van de *'Agenda Cultuur blijft belangrijk in De Wolden'* luidt:

We willen de komende vier jaar de culturele infrastructuur verstevigen en daarmee een positieve bijdrage leveren aan de aantrekkelijkheid van De Wolden.

Uitgangspunten hierbij zijn:

- Voor en door inwoners
- Nieuwe ideeën
- Innovatieve samenwerkingen
- Verbinding leggen

Op basis van alle verzamelde informatie zijn dit de pijlers waar we de komende jaren met zijn allen de schouders onder willen zetten. Samen vormen deze drie pijlers de Agenda *'Cultuur blijft belangrijk in De Wolden'*:

Pijler 1: Cultuur is 'gezond'

Speerpunten binnen deze pijler:

- Cultuur verbinden met sport
- Cultuur als middel voor maatschappelijke vraagstukken
- Cultuuronderwijs (van 0 tot en met 12 jaar)
- Talentontwikkeling

Pijler 2: Het verhaal van De Wolden

Speerpunten binnen deze pijler:

- Beleving erfgoed en verhalen vergroten
- Toekomstbestendige musea
- Cultuur verbinden met natuur, recreatie en toerisme

Pijler 3: Samen sterker

Speerpunten binnen deze pijler:

- Sterk netwerk
- Samenwerking bevorderen tussen evenementen
- De toekomst van amateurkunst
- Ondersteunen vrijwilligerswerk
- Promotie van het aanbod

Met een aantal betrokkenen zijn de pijlers nader uitgewerkt (zie bijlage). Let op: dit is een mogelijke richting en moet gezien worden als een leidraad voor de vervolgesprekken met onze samenwerkingspartners.

3 Netwerkorganisatie

Er zijn ontzettend veel mooie initiatieven en plannen in De Wolden. Dat heeft ook de Cultuurexplosie laten zien. De winst voor de toekomst zit hem in meer inhoudelijke samenwerking en afstemming, op alle terreinen. Om de culturele infrastructuur te verstevigen en de samenhang en samenwerking te versterken is niet alleen een gezamenlijke agenda met onderliggende pijlers nodig. Een organisatievorm die meer structurele samenwerking tussen de verschillende verenigingen, ondernemers, onderwijs, recreatie en toerisme en initiatieven weet te realiseren is hierbij noodzakelijk. De behoefte aan meer samenwerking wordt door alle betrokkenen bij deze 'Agenda Cultuur blijft belangrijk in De Wolden' onderschreven.

Wij gaan de samenwerking concreet vormgeven in een netwerkorganisatie rondom de drie inhoudelijke pijlers: Cultuur is gezond, Het verhaal van De Wolden en Samen Sterker. Het netwerk is een doe-club, gericht op uitwisseling van informatie en inhoudelijke samenwerkingsprojecten. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat het netwerk de organisatie van een project of initiatief over gaat nemen.

Ambassadeursgroep, trekkers van de pijlers en bestuurlijk overleg cultuuradviseurs

Het netwerk gaat bestaan uit een ambassadeursgroep met deskundigen (inwoners, betrokkenen bij de verenigingen, organisatoren van evenementen, raadsleden, leden van het huidige Cultureel Platform, onderwijs, ondernemers, recreatie en toerisme enzovoorts).

Daarnaast werken professionele trekkers van de gebiedscoöperatie Zuidwest Drenthe, Welzijn De Wolden, cultuurcoaches en beleidsadviseurs van de gemeente De Wolden aan de drie pijlers. Per onderwerp/project schakelen de trekkers de expertise van de ambassadeurs in. Door op deze manier te gaan werken kunnen we in de idee-fase van een project/initiatief meedenken-en doen, deskundigheid en expertise bieden en mogelijke verbanden en verbinding leggen met andere initiatieven of ideeën. Dit met als uiteindelijke doel om meer structurele samenwerking en samenhang tussen de verschillende verenigingen, ondernemers, onderwijs, recreatie en toerisme en initiatieven te realiseren.

Bestuurlijk is er vanuit de gemeente behoefte aan een adviesoverleg waarin leden van het huidige Cultureel Platform maar ook nieuwe cultuurvertegenwoordigers uit de pijlers plaats nemen en de wethouder cultuur adviseren over de voortgang van de Agenda 'Cultuur blijft belangrijk in De Wolden' (ten opzichte van de oude situatie). Het bestuurlijk overleg cultuuradviseurs gaat gebruik maken van de bestaande en gevestigde naam Cultureel Platform en komt twee keer jaar bij elkaar. Het nieuwe Cultureel Platform bestaat uit een brede vertegenwoordiging vanuit de culturele sector, onderwijs, welzijn, recreatie en toerisme en ondernemers.

Taken van de trekkers (professionals)

- Aanspreekpunt voor initiatieven uit de samenleving.
- Aanjagen en faciliteren van initiatieven en bevorderen samenwerking tussen initiatieven.
- Denken mee over financiering van een initiatief.
- Tour door De Wolden (met wethouder Cultuur) om zoveel mogelijk ambassadeurs te werven en bekendheid te geven aan de agenda.
- Meer gezamenlijke promotie en marketing van het cultuur-en erfgoedaanbod organiseren.
- Monitoring en evaluatie van evenementen en initiatieven.
- Geeft advies over subsidieaanvragen en schakelt hier altijd de deskundigheid van een ambassadeur bij in.
- Organiseren twee keer per jaar een ambassadeursbijeenkomst voor het netwerk.
- Organiseren aan het eind van het jaar de toekenning en uitreiking van de Culturele prijs (het ene jaar toekenning door vakjury, andere jaar toekenning door publieksjury).

- Zijn de vakjury voor toekenning van de Culturele prijs.

Taken van de ambassadeurs

- Ambassadeur voor de Agenda 'Cultuur blijft belangrijk in De Wolden' zodat er nieuwe initiatieven en samenwerking tussen initiatieven/organisaties gaat ontstaan.
- Ogen en oren van het netwerk, wijst initiatieven/organisaties op de mogelijkheden van het netwerk en brengt initiatiefnemers in contact met de trekkers.
- Worden door de trekkers benaderd om op basis van expertise/deskundigheid gevraagd mee te denken over een onderwerp.
- Zijn de publieksjury voor toekenning van de Culturele prijs.

Taken Cultureel Platform (breed bestuurlijk overleg cultuuradviseurs)

- Actief volgen ontwikkelingen binnen pijlers.
- Volgt de voortgang en houdt overzicht op uitvoering Agenda 'Cultuur blijft belangrijk in De Wolden'.
- Adviseert de gemeente De Wolden gevraagd en ongevraagd op het gebied van kunst en cultuur.
- Ogen en oren van het netwerk, wijst initiatieven/organisaties op de mogelijkheden van het netwerk en brengt initiatiefnemers in contact met de trekkers.

In bijlage 1 is bovenstaande samengevat in een organogram.

4 Randvoorwaarden

Budget

In 2020 zijn nog voldoende financiële middelen beschikbaar voor uitvoering van de agenda vanuit de culturele alliantie van de provincie Drenthe en de beschikbaar gestelde cofinanciering vanuit gemeente. 2020 is het laatste jaar van de huidige alliantieperiode. Daarna stopt deze incidentele provinciale en gemeentelijke bijdrage.

Inzet cultuurcoaches

Gemeente De Wolden neemt deel aan de Brede regeling combinatiefuncties. De sportcoaches en cultuurcoaches worden vanuit deze regeling ingezet in onze gemeente. De Wolden heeft twee cultuurcoaches (1,06 fte) die in dienst zijn bij de Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen. Onze cultuurcoaches zijn een coördinator tussen scholen, culturele instellingen en gemeente. De landelijke regeling is echter vanaf 1 januari 2019 aangepast. Cultuurcoaches kunnen nu niet alleen specifiek voor het onderwijs worden ingezet maar ook voor bijvoorbeeld de domeinen zorg en welzijn. Ook het versterken van cultuuraanbieders en vrijwilligersorganisaties en het tot stand brengen van verbindingen tussen gemeente, culturele organisaties, onderwijs, bso/kinderopvang, welzijn, zorg en ondernemers is een taak van de cultuurcoaches geworden. De speerpunten in de Agenda 'Cultuur blijft belangrijk in De Wolden' sluiten aan bij deze ontwikkeling. De cultuurcoaches hebben een belangrijke rol als het gaat om uitvoering van deze agenda.

Samenwerking met partners

Vanuit cultuur willen we door middel van deze Agenda 'Cultuur blijft belangrijk in De Wolden' binnen de netwerkorganisatie de verbinding en samenwerking met ondernemers, onderwijs, verenigingen en andere domeinen zoals sport, welzijn en recreatie en toerisme zoeken. Uitvoering van de agenda valt en staat daarom met inzet van alle genoemde partijen.

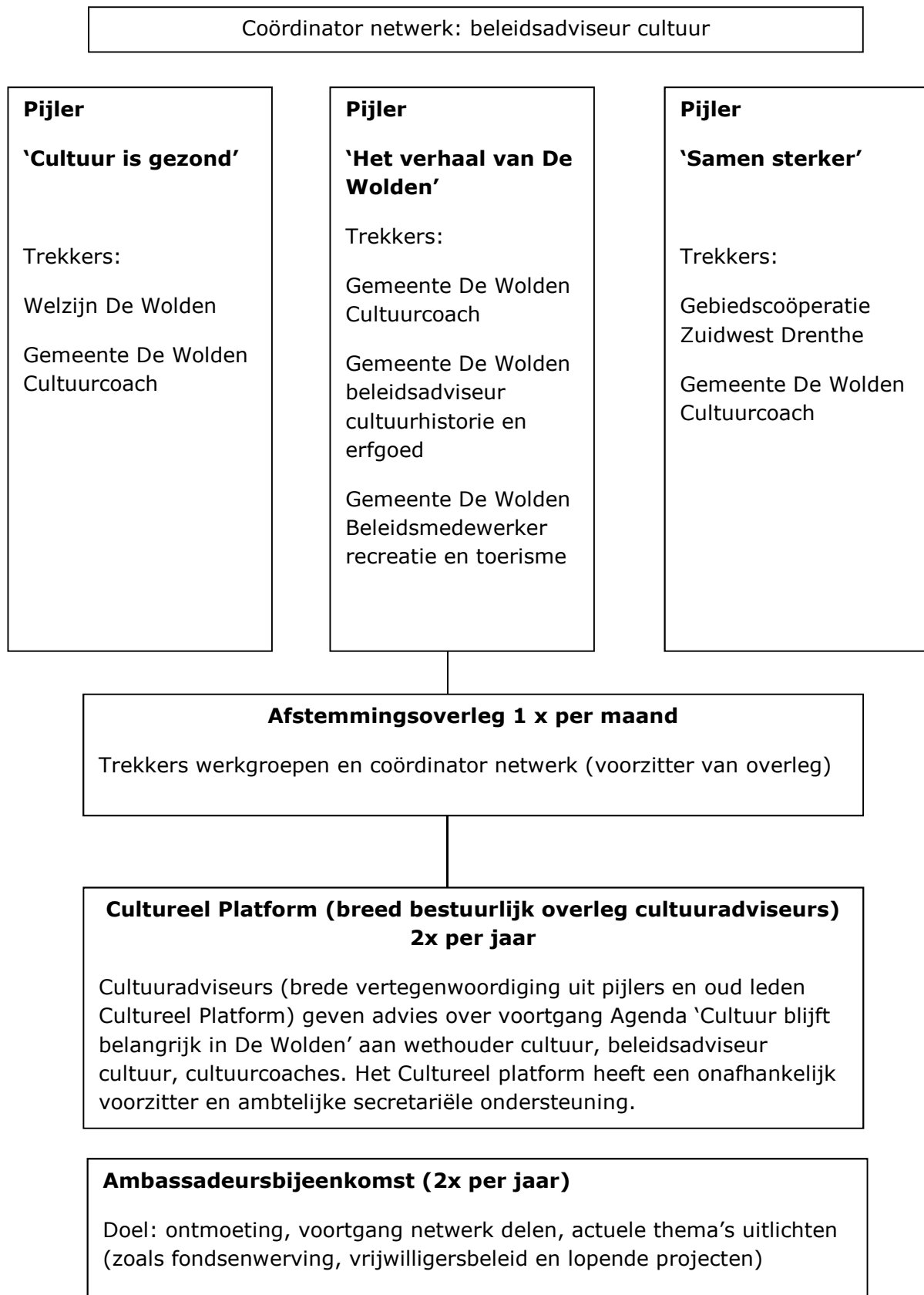
5 Monitoring

De basis voor de monitoring vormt de uitvoering van de agenda en de mate waarin de uitvoering van de acties bijgedragen hebben aan het doel van de agenda:

'We willen de komende vier jaar de culturele infrastructuur verstevigen en daarmee een positieve bijdrage leveren aan de aantrekkelijkheid van De Wolden.'

We beschouwen deze Agenda 'Cultuur blijft belangrijk in De Wolden' als een levend document, waarin per jaar nieuwe accenten gelegd kunnen worden. De inhoud van deze agenda is doorlopend agendapunt bij de diverse overleggen binnen het netwerk. Op basis van de uitkomsten maken we jaarlijks in het afstemmingsoverleg van de trekkers de balans op. We monitoren de voortgang, formuleren aandachtspunten en vullen de tabellen met concrete acties voor het komende jaar verder in. We doen dit in het eerste kwartaal van het jaar, op het moment dat ook overige informatie voor de gemeentelijke financiële Kadernota voor het daarop volgende jaar verzameld wordt. Deze jaarlijkse monitoring en vooruitblik wordt geagendeerd voor het bestuurlijk overleg met de cultuuradviseurs en het programmahouderoverleg Ontwikkelt met kleur en talent (gemeentelijke programma waar cultuur onderdeel van uit maakt).

Bijlage 1 Organogram netwerk 'Cultuur blijft belangrijk in De Wolden'

Bijlage 2 Agenda uitgewerkt in drie pijlers

Met een aantal betrokkenen zijn de drie pijlers (Cultuur is gezond, het verhaal van De Wolden en samen sterker) nader uitgewerkt (zie bijlage). Let op: dit is een denkrichting en moet gezien worden als een leidraad voor de vervolgesprekken en vervolgstappen met onze samenwerkingspartners.

Pijler 1 'Cultuur is 'gezond'

Binnen deze pijler gaan we vanuit cultuur de samenwerking en verbinding zoeken met sportcoaches, Welzijn De Wolden, verenigingen (sport en cultuur). Dit met als doel om alle inwoners een culturele basis te bieden en cultuur meer en meer in te zetten als middel om maatschappelijke vraagstukken op te lossen. We doen dit voor alle doelgroepen maar hebben speciale aandacht voor kinderen, jongeren, senioren en inwoners met een afstand tot de samenleving (bijvoorbeeld omdat ze laaggeletterd zijn).

De pijler 'Cultuur is gezond' werkt de komende jaren aan de volgende speerpunten:

- Cultuur verbinden met sport
- Cultuur als middel voor maatschappelijke vraagstukken
- Cultuuronderwijs (van 0 tot en met 12 jaar)
- Talentontwikkeling

Speerpunt 'Cultuur verbinden met sport'

Betrokkenen hebben bij de totstandkoming van de Agenda 'Cultuur blijft belangrijk in De Wolden' aangegeven het intensiveren van de samenwerking tussen sport en cultuur als kans te zien.

In de gemeente Groningen hebben ze een mooi voorbeeld van een cross-over tussen sport en cultuur.

Het project 'scoor een boek'. Bij dit project wordt er samen gewerkt met een professionele voetbalclub. In Groningen is dit FC Groningen. Aangemoedigd door spelers van de voetbal club proberen de leerlingen zoveel mogelijk boeken te 'scoren'. Dit project is in verschillende gemeentes als succesvol ervaren.

De aanpak met betrekking tot vrijwilligers (werving en behoud) gaan de sport en cultuurcoaches samen oppakken. Sport heeft hier al een goede basis voor liggen. Deze aanpak wordt door sport en cultuurcoaches voor beide domeinen de komende jaren ingezet.

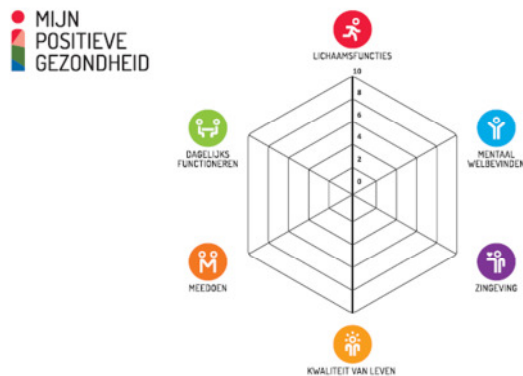
Ook het (na)schoolse aanbod wordt meer samen met sport uitgewerkt zodat een totaalaanbod op het gebied van sport, bewegen en cultuur ontstaat. We willen voldoende aanbod hebben voor onze inwoners en het aanbod moet aansluiten op het aanbod onder schooltijd. Binnen het Brede school team wordt hier uitvoering aan gegeven.

Speerpunt 'Cultuur als middel voor maatschappelijke vraagstukken'

Er is steeds meer wetenschappelijk bewijs dat kunst en cultuur een belangrijke bijdrage kan leveren aan gezond en gelukkig leven, voor jong en oud. Van dansen met Parkinson patiënten, muziek maken met dementerenden tot bezoek aan theater of museum. Kunst heeft effect op de positieve gezondheid van mensen (zoals minder medicijngebruik en het opdoen van meer sociale contacten).

Wat is positieve gezondheid?

Huisarts en onderzoeker Machteld Huber introduceerde in 2012 het begrip 'positieve gezondheid' als nieuwe definitie van gezondheid. Bij positieve gezondheid is de kijk op gezondheid veel breder dan alleen ziekte en behandeling daarvan. Het gaat er ook om hoe mensen omgaan met tegenslag, veerkracht tonen en eigen regie voeren. Daarbij spelen kwaliteit van leven, zingeving, mentaal welbevinden, mee kunnen doen en dagelijks functioneren een even grote rol als het lichamelijke welbevinden. Het begrip krijgt steeds meer weerklank in het sociale domein en gezondheidszorg. Cultuur, het actief iets doen met kunst, wordt gezien als een van de middelen om de positieve gezondheid te bevorderen.

Vergrijzing en eenzaamheid

Onze gemeente veroudert in een rap tempo. Daarnaast neemt het aandeel mensen dat zich in meer of mindere mate eenzaam voelt, toe. In Drenthe ligt dit rond de 40%. Voor 19- tot 65-jarigen is dit 39% en voor de 65-plussers 45%. Ook in De Wolden is eenzaamheid een punt van aandacht. Er is een sterke toename van ouderen dat zich in meer of mindere mate eenzaam voelt. In de periode 2012-2016 steeg dat van 39% naar 45%. Ouderen hebben vaker het gevoel dat ze te weinig sociale relaties hebben (32%). Culturele interventies kunnen een positieve bijdrage leveren aan het aanpakken van deze maatschappelijke opgave. Culturele interventies zijn kunst en cultuuractiviteiten die een bijdrage beogen of leveren aan de positieve gezondheid van ouderen. Hieronder valt zowel actieve kunstparticipatie (zelf muziek maken of schilderen) als receptieve kunstparticipatie (muziek beluisteren en kunst bekijken).

Jongeren en ouderen door middel van kunst en cultuur met elkaar in contact brengen om zo eenzaamheid te voorkomen bij ouderen en een brug te slaan tussen twee generaties is ook een voorbeeld van het inzetten van cultuur als middel voor maatschappelijke vraagstukken.

Eind 2018 is er in Zuidwolde gestart met culturele huiskamerprojecten (Huiskamerfestival), waar inwoners hun huiskamer beschikbaar stelden aan muzikanten met verschillende muziekstijlen. Het doel van dit project is, om naast het genieten van de optredens en het dichterbij brengen van cultuur, de mensen in de buurt beter te leren kennen. De komende jaren blijven we dit project ondersteunen en onderzoeken we de mogelijkheden om het concept door te ontwikkelen en uit te breiden naar de hele gemeente.

Laaggeletterdheid

In Nederland is één op de negen mensen tussen de 15 en 65 jaar laaggeletterd. Laaggeletterden beheersen de taal onvoldoende om zich zelfstandig te kunnen redden in de maatschappij. Voor de gemeente De Wolden betekent dit dat zo'n 2.000 tot 3.000 inwoners minder taalvaardig zijn. Samen met het Taalnetwerk De Wolden gaan we onderzoeken welke culturele initiatieven ontwikkeld kunnen worden om laaggeletterdheid onder inwoners aan te pakken.

Jongerenparticipatie

Jongerenparticipatie is jongeren op een actieve manier betrekken (al dan niet bij beleidsvorming). Jongerenparticipatie is het aangaan van een blijvende relatie. Ervaring leert ons dat jongeren gemotiveerd zijn en blijven als er een combinatie is van snel resultaat, een spannende beleving en wanneer jongeren zich serieus genomen voelen. Het geven van verantwoordelijkheid speelt bij jongeren vaak een grote rol. Een voorbeeld van een initiatief gericht op jongeren(participatie) is De Mediafabriek. De Mediafabriek is gestart tijdens het jaar van de Cultuurexplosie (2017). De Mediafabriek heeft als doel om een (online) community te vormen van jongeren tussen de 12-21 jaar. Binnen dit concept wordt jongeren in de Wolden de mogelijkheid geboden om een workshop te volgen waarbij ze zelf een video/vlog maken. Het concept voldoet momenteel nog niet voldoende aan de vraag maar biedt veel mogelijkheden om, samen met jongeren uit De Wolden, door te ontwikkelen.

Speerpunt 'Cultuuronderwijs van 0 tot en met 12 jaar'

Waarom cultuuronderwijs?

Op de basisschool wordt een fundament gelegd voor de culturele ontwikkeling van kinderen, het pad dat zij doorlopen van kennismaking met kunst en cultuur naar het ontwikkelen van eigen talenten. Cultuuronderwijs op basisscholen maakt kunst en cultuur ook toegankelijk voor leerlingen die dit van huis uit niet meekrijgen.

Lessen in literatuur, theater, media of erfgoed zijn niet alleen leuk, deze lessen zijn nodig voor de brede vorming van kinderen. Door cultuureducatie ontwikkelen kinderen hun talenten, maken zij kennis met schoonheid en leren zij de waarde van kunst te begrijpen. Kunst zorgt voor historisch besef en daagt leerlingen uit om een creatieve, onderzoekende houding te ontwikkelen. Daarnaast kan cultuureducatie een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van leergebied overstijgende vaardigheden, zoals analyseren, evalueren en creëren.

Cultuuronderwijs in De Wolden

Cultuuronderwijs heeft een goede basis op de basisscholen in De Wolden. Twaalf van de dertien scholen nemen deel aan de landelijke regeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK). Er is een stijgende lijn (van ambitiescenario 2,3 naar 2,5) zichtbaar in de EVI evaluatie. EVI meet de ontwikkeling op het gebied van cultuuronderwijs ten opzichte van het voorgaande schooljaar. Basisscholen in De Wolden hebben aangegeven door te willen groeien naar ambitiescenario 2,9. Hieronder geven we aan hoe we door willen groeien naar dit scenario en hoe cultuuronderwijs bij alle basisscholen in De Wolden hoog op de agenda komt te staan.

Continuïteit in samenhangend en structureel cultuuronderwijs

De Wolden heeft er in het verleden voor gekozen om cultuuronderwijs helemaal vraaggericht aan te bieden. Hierdoor wordt er niet gewerkt met een cultuurmenu, wat meer aanbod gericht is. Wel subsidieert de gemeente Het Land van Scala, een

lessenserie binnen elke discipline die elk jaar op de school aangeboden wordt. Daarbuiten zijn de basisscholen zelf verantwoordelijk voor de inhoud van cultuuronderwijs. Dit vraagt om een duidelijke visie op cultuuronderwijs. De interne cultuurcoördinatoren op basisscholen (icc'ers) worden hierbij ondersteund en begeleid door de cultuurcoaches. Dit gebeurt onder andere door individuele gesprekken en coaching van de icc'ers, gezamenlijke icc'ers bijeenkomsten en deskundigheidsbevordering door middel van workshops of lezingen waar binnen de scholen behoefte aan is.

Bij de totstandkoming van de Agenda 'Cultuur blijft belangrijk in De Wolden' gaven betrokkenen vanuit het onderwijs aan dat de kwaliteit van het cultuuronderwijs sterk afhankelijk is van de icc'er en de betrokkenheid van het team. Daarnaast ontbreekt soms de continuïteit doordat er op sommige scholen regelmatig gewisseld wordt van icc'er. De komende periode willen de cultuurcoaches samen met de basisscholen inventariseren wat er in De Wolden nodig is om structureel samenhangend cultuuronderwijs aan te bieden en we hoe de continuïteit gaan borgen.

Ontwikkelingen in het cultuuronderwijs die hier goed bij aansluiten zijn vakintegratie en vakoverstijgend werken. Uit gesprekken met de icc'ers van de basisscholen komt de behoefte naar vakintegratie en vakoverstijgend werken sterk naar voren. Het doel van vakintegratie en vakoverstijgend werken is om te verdiepen, te verrijken en te verbinden. De cultuurcoaches willen onderzoeken wat hiervoor de mogelijkheden zijn binnen de basisscholen in De Wolden en hoe dit vormgegeven kan worden.

Eén van de mogelijke opties hiervoor is het verwonderpaspoort. Het verwonderpaspoort wordt verder uitgelegd onder pijler 2 (Het verhaal van De Wolden).

Méér Muziek in de Klas Lokaal Drenthe

In 2019 wordt in het kader van Méér Muziek in de Klas Lokaal Drenthe het 'Muziekakkoord Drenthe' ondertekend. Ook gemeente De Wolden is ondertekenaar. Doel van Méér Muziek in de Klas Lokaal Drenthe is om ervoor te zorgen dat alle basisschoolkinderen in Drenthe structureel muziekonderwijs krijgen.

Hierin willen we de onder andere de volgende ambities realiseren:

- Muziek heeft een vaste plaats binnen het curriculum van de basisscholen van groep 1 tot en met 8. Kinderen komen in ieder geval wekelijks, in allerlei vormen, in aanraking met muziek in de klas. Van groep 1 tot en met 8 maken kinderen een muzikale ontwikkeling door op het gebied van zingen, spelen, bewegen op muziek, luisteren naar muziek, vastleggen van muziek en het ontwerpen van muziek.
- Voorbereidend muziekonderwijs voor kinderen van nul tot vier jaar vindt plaats in kindcentra en sluit aan bij de doorlopende leerlijn van de basisscholen.
- Vanuit samenwerking met muzikale aanbieders, muziekverenigingen, brede school en kinderopvang werken we aan het ontwikkelen van muzikaliteit van kinderen zodat zij in aanraking komen met muzikaanbieders uit de buurt, zowel in de voorschoolse periode, binnenschools en buitenschools.

Binnen onze gemeente gaan we met onderwijs, culturele instellingen en muziekverenigingen afspreken hoe we invulling geven aan het Muziekakkoord Drenthe.

IKC

In de Wolden zijn inmiddels vijf IKC's. Deze ontwikkeling vraagt om een verbreding van het aanbod binnen cultuuronderwijs in gemeente De Wolden. Hierbij valt te denken aan een doorgaande leerlijn cultuur waarin de voorschoolse educatie ook een plek krijgt.

Zodat ook de kinderen onder de vier jaar al kennis maken met- en deelnemen aan een gevarieerd cultuuraanbod. Hierin is een grote rol weggelegd voor culturele aanbieders, maar ook deskundigheidsbevordering voor de pedagogisch medewerkers is hierin een aandachtspunt.

Speerpunt 'Talentontwikkeling'

Naschools aanbod

Op de basisscholen wordt door middel van cultuuronderwijs al een belangrijke bijdrage geleverd aan talentontwikkeling. De impact hiervan zou groter zijn als er een mogelijkheid is om deze ontwikkeling ook na schooltijd door te zetten. Door het naschools aanbod aan te laten sluiten bij de leerlijnen binnen school vindt er verdieping plaats. Bijvoorbeeld het volgen van muzieklessen waarbij in school de basis is gelegd en leerlingen na schooltijd verdiepende lessen kunnen volgen. Zo ontdekken leerlingen hun talenten binnen school maar krijgen ze de kans deze talenten buiten school verder te ontwikkelen.

Het Brede school team zou hier een goede bijdrage aan kunnen leveren door met de verschillende organisaties en verenigingen te zorgen voor een aantrekkelijk naschools aanbod. Ook is het verstandig hierin de mogelijkheden binnen de BSO/IKC mee te nemen aangezien zij een groot deel van de doelgroep bedienen.

Samenwerking sport en cultuur

De sport en cultuurcoaches gaan onderzoeken of er behoefte is aan een proeverij/kennismakingsevent op het gebied van sport en cultuur is. Bij dit event is het de bedoeling dat iedereen, zowel jong als oud kennis kan maken met aanbod op sportief en cultureel gebied.

De Wolden Got Talent

De Wolden Got Talent is een talentenshow voor kinderen uit het basisonderwijs. Door het Brede school team wordt het komende jaar onderzocht of de huidige vorm nog toereikend is voor de gestelde doelstelling en hoe dit project nog meer kan bijdragen aan talentontwikkeling.

Alle acties per speerpunt staan samengevat in de tabel op de volgende pagina. Dit is een denkrichting en moet gezien worden als een leidraad voor de vervolgesprekken en vervolgstappen met onze samenwerkingspartners..

Speerpunt	Actie in 2019	Actie in 2020	Actie in 2021
Cultuur verbinden met sport	- Gezamenlijke aanpak werving en behoud vrijwilligers - Totaalaanbod sport en cultuur (naschools) - Onderzoeken mogelijkheden project 'scoor een boek'	- Door ontwikkelen gezamenlijke aanpak vrijwilligers - Door ontwikkelen totaalaanbod naschools	- Door ontwikkelen gezamenlijke aanpak vrijwilligers - Door ontwikkelen totaalaanbod naschools
Cultuur als middel voor maatschappelijke vraagstukken	- Inventariseren aan welke vraagstukken cultuur een bijdrage kan gaan leveren. - Inventariseren aanbod en behoefte.	Naar aanleiding van inventarisatie vraagstukken centraal zetten en concrete activiteiten aan verbinden of bij afwezigheid ontwikkelen van passend aanbod.	Naar aanleiding van de inventarisatie vraagstukken centraal zetten en concrete activiteiten aan verbinden.
	Onderzoek naar mogelijkheden oefensessies voor	Pilot draaien met oefensessies.	

	amateurkunstenaars in verzorgingstehuizen		
	Onderzoek naar inzet culturele interventies in de aanpak van laaggeletterdheid.		
	Doorontwikkeling van het concept De Mediafabriek.		
	Ondersteuning bieden aan sociaal maatschappelijk project 'Huiskamerfestival Zuidwolde'	Het concept 'huiskamerfestival' verspreiden binnen De Wolden	
	Gekleurd grijs (K&C) kunst en cultuurprojecten voor senioren in de gemeente meer bekendheid geven en potentiële aanbieders in De Wolden actief benaderen.		
Talentontwikkeling (cultuureducatie)	Verkennen en onderzoeken van de mogelijkheden voor een doorgaande leerlijn cultuur educatie voor kinderen onder de 4 jaar.	Cultuurcoaches samen met de IKC's doorgaande leerlijnen opzetten.	Doorontwikkeling doorgaande leerlijnen.
	Verkennen mogelijkheden voor een kennismakingsevenement (proeverij) cultuur en sport.	Uitwerken van de verkenning in een concreet plan voor een proeverij op het gebied van kunst, cultuur en sport.	
	Visie op cultuuronderwijs (als onderdeel van strategisch schoolplan) ontwikkelen.	Visie door ontwikkelen en bijstellen.	
	Onderzoeken hoe 'De Wolden got talent' nog meer bij kan dragen aan talentontwikkeling.	Pilot draaien met de nieuwe versie van De Wolden got talent.	Door ontwikkeling De Wolden got talent.
		Mogelijkheden en behoeftes tot vak integratie onderzoeken op de basisscholen	

Pijler 2 'Het verhaal van De Wolden'

Het verhaal van De Wolden. De titel van deze pijler spreekt voor zich. Binnen deze pijler werken we de komende jaren aan de volgende speerpunten:

- Beleving erfgoed en verhalen vergroten
- Toekomstbestendige musea
- Cultuur verbinden met natuur recreatie en toerisme

Hieronder volgt een korte omschrijving per speerpunt.

Speerpunt 'Beleving erfgoed en verhalen vergroten'

De cultuurhistorie in onze gemeente is rijk en divers. Het omvat het gebouwde erfgoed, zoals de meer dan 120 rijksmonumenten en het historisch cultuurlandschap van de veenontginningen en het esdorpenlandschap. Ook de vaak onzichtbare archeologische sporen en ons immaterieel erfgoed zoals onze tradities, ambachten en gebruiken maken deel uit van ons cultureel erfgoed. Aan al ons erfgoed zijn verhalen verbonden en deze hebben een grote betekenis. Samen vertellen ze het verhaal van onze gemeente, onze dagelijkse leefomgeving. Ze verbinden ons en geven ons een gemeenschappelijke identiteit. Cultureel erfgoed is daarmee van grote waarde voor onze (toekomstige) inwoners, bezoekers, toeristen en bedrijven. Recent onderzoek heeft uitgewezen dat erfgoed een positief effect heeft op de waarde van vastgoed en het vestigingsklimaat.

Impuls aan Open Monumentendag

Om de verbindende kracht van erfgoed te laten zien, willen we de beleving van ons erfgoed de komende jaren vergroten. We willen het verhaal van De Wolden nog meer op een eigentijdse manier door onze inwoners laten vertellen en bewaren voor de toekomst. Jaarlijks wordt in De Wolden de Open Monumentendag georganiseerd. De bezoekersaantallen en het aantal deelnemende open monumenten is minimaal. In 2018 waren op de opening in Echten honderd bezoekers aanwezig. Over de dag verspreid werden ongeveer vijfhonderd bezoekers bij de negen opengestelde monumenten geteld. Hierbij moet wel vermeld te worden dat de Meule van Wassens voor het eerst open was en gelijk tweehonderd bezoekers trok. De rest van de monumenten trekt gemiddeld dertig bezoekers, waarvan een deel waarschijnlijk meerdere monumenten bezoekt en dubbel geteld is.

We willen een impuls geven aan de Open Monumentendag zodat in ieder geval de bezoekersaantallen worden verdubbeld. Dit doen we onder andere door voorafgaand aan de Open Monumentendag verhalen te schrijven (storytelling) over de monumenten en deze als promotiemateriaal in te zetten. We sluiten aan bij het landelijke thema van de Open Monumentendag. Cross-overs met recreatie en toerisme, sport en ondernemers zijn een pré. Onder andere de organisatie van een urban trail (een populair hardlooptconcept waarbij je tijdens een run een plek op een bijzondere en unieke manier ontdekt) zien we als één van de mogelijkheden om op een eigentijdse manier de beleving van ons erfgoed te vergroten. Maar ook een muzikaal lint van muziek- en zangverenigingen (als vervolg op de bestaande Tour De Wolden) die de monumenten met elkaar verbindt is één van de mogelijkheden. Ook onderzoeken we de mogelijkheden voor scholen om deel te nemen aan de Open Monumentendag Klassendag.

In 2019 wordt bovendien tijdens het weekend van de Open Monumentendag een Open Monumentendag Special georganiseerd door Stichting Kunst en Cultuur. Bij deze special

worden drie monumenten verbonden door middel van een verhaal en performance art. Kunstenaars en theatermakers wordt gevraagd te reageren op drie bijzondere locaties in Koekange. Het thema van de Open Monumentendag (plekken van plezier) sluit hier goed bij aan: een rondje door luilekkerland (*Cocange*).

Archeologisch beleefpunt

In 2019 realiseren we in samenwerking met Provincie Drenthe een archeologisch belevingspunt. De waarschijnlijke locatie is de nieuwbouwwijk Oldenhave-Bos in Ruinen. Hier is in 2011 een plattegrond van een woonstalhuis van het type Hijken uit de Midden-IJzertijd gevonden en opgegraven. Het archeologisch belevingspunt is een referentie naar deze archeologische vondst en is bedoeld om het archeologisch onderzoek in de gemeente beleefbaar te maken. Met het belevingspunt leggen we verbinding met onze voorouders die in een ver verleden deze plek ook al uitkozen om te wonen. Het belevingspunt krijgt een moderne vormgeving, is informatief, speels en zal tot de verbeelding van een breed publiek spreken.

Adopteer een monument

Met het project Adopteer een monument gaat de lokale oorlogsgeschiedenis voor kinderen leven: ze ontdekken het verhaal achter een oorlogsmonument in hun buurt. Ze leren wat herdenken is en waarom het belangrijk is om de verhalen uit de oorlog door te geven. Door onderzoek te doen naar hun monument of oorlogsgraf en zelf een herdenking te organiseren raken leerlingen betrokken bij de geschiedenis.

Erfgoed en verhalen (digitaal) toegankelijk maken

We ondersteunen initiatieven die ons erfgoed en de verhalen (digitaal) toegankelijk maken. De Wolden heeft een brochure Authentiek De Wolden. Onder deze vlag verkennen we de mogelijkheden om nog meer verhalen uit onze gemeente (erfgoed, lokale musea en verhalen van inwoners) vast te leggen aan de hand van het provinciale concept 'De Verhalenwerf'.

In 2019 wordt een route app voor Drenthe gelanceerd. In deze app zit ook de mogelijkheid om erfgoed en verhalen routes/locaties op te nemen. Perfecte mogelijkheid om de verhalen van De Wolden bereikbaar te maken voor een breed publiek. We onderzoeken de mogelijkheden om hierbij aan te sluiten.

Speciale aandacht voor kinderen en jongeren

We willen cultureel erfgoed en het verhaal van De Wolden overdragen aan kinderen en jongeren op een manier die bij hun belevingswereld aansluit. De cultuurcoaches spelen hierbij een belangrijke rol. Zij gaan de verbinding tussen cultureel erfgoed – school – lokale musea – historische verenigingen tot stand brengen in hele concrete projecten. Denk bijvoorbeeld aan de viering van 75 jaar vrijheid in 2020, adopteer een monument en organisatie van een jaarlijkse Open Monumenten Klassendag (gekoppeld aan de Open Monumentendag). Ook coaching op het gebied van educatiemateriaal is een taak voor de cultuurcoaches en willen we naar een hoger plan tillen.

Toekomstbestendige musea

De Wemme in Zuidwolde, De Karstenhoeve in Ruinerwold en Pasmanshuus in Ruinen zijn van grote culturele en sociale waarde in onze gemeente. Zonder voldoende bezoekers en vrijwilligers hebben lokale, kleine musea echter onvoldoende bestaansrecht. Jaarlijks vindt vanaf 2019 een structureel, bestuurlijk overleg plaats met deze drie musea waarin de toekomstplannen van de musea besproken worden. Ook zijn we als gemeente De

Wolden onderdeel van de werkgroep kleine musea (binnen de culturele allianties van de provincie Drenthe). Binnen deze alliantie kijken we in samenwerking met het Platform Kleine Musea hoe we onze kleine musea kunnen ondersteunen en wat daarvoor nodig is. Musea zien marketing en promotie als één van de moeilijkste punten. Aansluiting bij het provinciale concept en website 'de Verhalenwerf' kan uitkomst bieden. We onderzoeken de mogelijkheden hiervoor in samenwerking met de lokale musea, bibliotheek en de historische verenigingen.

De gemeente De Wolden is lid van de businessclub Drents Museum. Dit lidmaatschap verbinden we aan de lokale musea. Jaarlijks ontvangen we honderd toegangskarten voor het Drents Museum. Deze kaarten stellen we samen met een toegangskart voor een museum uit onze gemeente beschikbaar aan actieve inwoners van onze gemeente en relaties.

75 jaar vrijheid

In 2020 is het 75 jaar geleden dat er een einde kwam aan de Tweede Wereldoorlog. In heel Drenthe worden ter gelegenheid daarvan activiteiten georganiseerd. Om lokale plannen mogelijk te maken stelt de provincie voor iedere gemeente een bedrag (afhankelijk van het aantal inwoners) beschikbaar om die activiteiten te ondersteunen. Voor De Wolden is maximaal € 26.000 beschikbaar voor nieuwe incidentele projecten die speciaal worden geïnitieerd in het kader van 75 jaar vrijheid. Om voor de provinciale subsidie in aanmerking te komen moet er een gemeentelijke cofinanciering zijn van minimaal 50% voor het geheel aan opgevoerde projecten.

In 2019 inventariseren we de plannen in onze gemeente voor de viering van 75 jaar vrijheid. Dit doen we onder andere met de comités 4 en 5 mei, historische verenigingen, de Oranjeverenigingen, basisscholen, muziek-, zang-, toneel- verenigingen maar ook met onze ondernemers binnen het netwerk Cultuur blijft belangrijk in De Wolden. We dagen inwoners, verenigingen en scholen uit om op een bijzondere manier stil te staan bij dit moment. Het verhaal van De Wolden moet hierbij centraal staan.

Speerpunt 'Cultuur verbinden met natuur, recreatie en toerisme'

Er wordt onvoldoende samengewerkt tussen cultuur en recreatie en toerisme, geven betrokkenen aan in de SWOT analyse. Echter, de culturele factor leent er zich bij uitstek voor om De Wolden een onderscheidende waarde te geven. Zo wordt cultuur aangeboden als arrangement gekoppeld aan een verblijf in de gemeente als kans genoemd. Cultuur heeft een toenemend belang in de positionering van regio's, zoals een plattelandsgemeente als De Wolden. Gevoel, beleving, emotie, kernwaarden in de lokale samenleving, maar ook het landschap, de architectuur van gebouwen, de uitstraling van de publieke ruimte en voorzieningen op het vlak van cultuur zijn dragers wanneer het gaat om positionering.

Cultuur en recreatie en toerisme willen we hand in hand laten gaan. We gaan deze cross-over realiseren door enerzijds producten (culturele arrangementen koppelen aan een verblijf) te ontwikkelen en anderzijds door het culturele aanbod (met regionale aantrekkingskracht) in De Wolden op de kaart te zetten als onderdeel van het sterke merk Drenthe.

Verhalenfestival Oeverloos

De Wolden heeft een stevig gewortelde verhaal- en vertelcultuur. Daarom is in 2017 internationaal verhalenfestival Oeverloos voor de eerste keer georganiseerd. In 2018 was

de tweede editie. Het festival had een cross-over met het Smaakmakersfestival en Grensloos Kunst Verkennen. Het verhalenfestival heeft vanwege deze cross-over, het aansprekende programma en de economische innovatie een maatwerkalliantie (als onderdeel van de culturele allianties) van de provincie Drenthe ontvangen. Het verhalenfestival is voor de provincie en de gemeente De Wolden een voorbeeld en een proeftuin. In 2019 wordt Oeverloos niet in de huidige vorm georganiseerd. Wel zien we nog steeds veel kansen in het concept. We onderzoeken samen met de huidige organisatie en het netwerk Cultuur blijft belangrijk De Wolden mogelijkheden voor Oeverloos editie 2020. Hierin is een cross-over met een ander type evenement voor ons een must. Andere evenementen waarbij het verhaal van De Wolden wordt verteld juichen we ook toe, een voorbeeld hiervan is locatietheater Mina Koes in Zuidwolde (2020). Ook bij deze evenementen geldt dat we de organisatie willen stimuleren om cross-overs en samenwerking met bijvoorbeeld ondernemers te zoeken zodat het evenement nog meer van betekenis wordt in de gemeente en in de regio.

Aansluiten bij landelijke campagne 'Ode aan het Nederlandse landschap'

NBTC Holland marketing werkt samen met diverse partners aan een nieuw themajaar in 2021: 'Ode aan het Nederlandse landschap'. Dit themajaar heeft als doel de veelzijdigheid van het Nederlandse landschap in binnen- en buitenland op de kaart te zetten. NBTC en partners werken aan een gezamenlijk aanbod van activiteiten door tentoonstellingen, parken, organisaties en kunstprojecten in heel Nederland aan elkaar te verbinden. Met het themajaar wil het NBTC natuur en cultuur met elkaar verbinden. Centraal staat hoe kunstenaars van vroeger en nu geïnspireerd werden door het Nederlandse landschap door andere land-art, (openlucht)tentoonstellingen, culturele landschapsprojecten en kunstroutes te organiseren. Het thema past bij De Wolden. Daarom verkennen wij de mogelijkheden om aan te sluiten bij deze campagne.

Verwonderpaspoort

Het cultuuronderwijs in De Wolden is nog erg gefragmenteerd en heeft een duidelijkere verankering en doorlopende leerlijn nodig. Binnen De Wolden is in het verleden bewust gekozen voor vraaggericht cultuuronderwijs in plaats van aanbodgericht cultuuronderwijs (zoals een cultuurmenu). Toch is de afgelopen jaren gebleken dat een duidelijk overzicht van het culturele aanbod wenselijk is. We willen dit samen met de scholen vorm gaan geven in een verwonderpaspoort (werktitel). Hierdoor zorg je voor een duidelijke structuur, maar werk je tegelijkertijd ook vraaggericht.

Het verwonderpaspoort is een manier om leerlingen alle culturele plekken in de gemeente en de regio te kunnen laten zien en ervaren. In het paspoort staan geselecteerde culturele aanbieders met activiteiten en bezienswaardigheden die de leerlingen ervaren of gezien moeten hebben. Scholen stellen het verwonderpaspoort samen met de cultuurcoaches samen en kiezen uiteindelijk zelf welke activiteiten in school aan worden geboden. De vraag van de school blijft dus centraal staan. In 2019 maken we een plan van aanpak voor het verwonderpaspoort. In eerste instantie ligt de focus op het basisonderwijs. We zien wel mogelijkheden om het verwonderpaspoort te verbreden naar kinderopvang en recreatie en toerisme.

Inzetten storytelling

Storytelling is een inspirerende communicatiemethodiek die mensen verbindt. Je vertelt het verhaal van iets of iemand waardoor meer beleving en/of inleving ontstaat. Het kan bijvoorbeeld gaan over een persoon (inwoner van De Wolden) die iets bijzonders heeft gedaan/meegemaakt of die iets vreemds is overkomen. Maar het kan ook het verhaal

van een groep, buurt of dorp zijn waar iets spannends, verdrietigs of iets leuks gebeurd is.

We gaan de verhalen van De Wolden bijvoorbeeld vertellen aan de hand van de monumenten tijdens de Open Monumentendag. Wie hebben er gewoond, wat deden deze personen, zijn er bijzondere dingen gebeurd? Welke functie had dit gebouw? Wie heeft het gebouwd? Door het verhaal op te tekenen en te vertellen creëer je meer betrokkenheid en vindt overdracht plaats van interessante cultuurhistorische gebeurtenissen. Deze verhalen gaan we onder andere ophalen bij onze inwoners.

Alle acties per speerpunt staan samengevat in de tabel op de volgende pagina. Dit is een denkrichting en moet gezien worden als een leidraad voor de vervolgesprekken en vervolgstappen met onze samenwerkingspartners.

Speerpunt	Actie in 2019	Actie in 2020	Actie in 2021
Beleving erfgoed en verhalen vergroten	Impuls geven aan Open Monumentendag (o.a. storytelling als promotie inzetten, eigentijds programmaonderdeel toevoegen, aansluiten bij landelijke Open Monumenten Klassendag voor onderwijs)	Blijvende impuls geven aan Open Monumentendag	
		Verkennen mogelijkheden 'Adopteer een monument'	Mogelijke uitvoering 'Adopteer een monument'
	Realisatie archeologisch beleefpunt in Ruinen (najaar 2019)		
		Erfgoed en verhalen (digitaal) toegankelijk maken: verkennen mogelijkheid om aan te sluiten bij provinciaal concept De Verhalenwerf Verkennen mogelijkheden om verhalen te ontsluiting via route app Drenthe	Aansluiten bij de Verhalenwerf (mogelijk)
	Cultuurcoaches brengen verbinding tussen cultureel erfgoed – school – lokale musea – historische verenigingen tot stand (o.a. in concrete projecten)	Cultuurcoaches brengen verbinding tussen cultureel erfgoed – school – lokale musea – historische verenigingen tot stand (o.a. in concrete projecten)	Cultuurcoaches brengen verbinding tussen cultureel erfgoed – school – lokale musea – historische verenigingen tot stand (o.a. in concrete projecten)
	Coachen lokale musea e.d. bij maken van goed educatiemateriaal	Coachen lokale musea e.d. bij maken van goed educatiemateriaal	Coachen lokale musea e.d. bij maken van goed educatiemateriaal
	Inventariseren en stimuleren van plannen 75 jaar vrijheid bij inwoners, verenigingen etc.	Viering 75 jaar vrijheid	
	Inzetten storytelling	Inzetten storytelling	Inzetten storytelling
Toekomstbestendige musea	Jaarlijks gesprek met lokale musea over toekomstplannen	Jaarlijks gesprek met lokale musea over toekomstplannen	Jaarlijks gesprek met lokale musea over toekomstplannen
	Lidmaatschap businessclub Drents Museum verbinden aan lokale musea	Lidmaatschap businessclub Drents Museum verbinden aan lokale musea	Lidmaatschap businessclub Drents Museum verbinden aan lokale musea
Cultuur verbinden met natuur en recreatie en toerisme	Onderzoek naar mogelijkheden verwonderpaspoort en ontwikkeling plan van aanpak verwonderpaspoort	- Pilot draaien verwonderpaspoort - Lanceren verwonderpaspoort	Doorontwikkeling verwonderpaspoort
	Verkennen nieuw concept Verhalenfestival Oeverloos	Nieuw concept verhalenfestival Oeverloos lanceren	
		Verkennen aansluiten bij landelijke campagne 'Ode aan het Nederlandse landschap	Uitvoering campagne 'Ode aan het Nederlandse landschap'

Pijler 3 'Samen sterker'

Binnen de pijler 'Samen sterker' werken we de komende jaren aan de volgende speerpunten:

- Sterk netwerk
- Toekomst van amateurkunst
- Samenwerking bevorderen tussen evenementen
- Ondersteuning vrijwilligerswerk
- Promotie van het aanbod

Hieronder volgt een korte omschrijving per speerpunt.

Speerpunt 'Sterk netwerk'

De Wolden heeft een goede culturele infrastructuur met een sterk verenigingsleven (muziek, zang en toneel), veel kunstenaars en schrijvers en veel succesvolle evenementen.

Wat mist in de culturele infrastructuur is samenwerking en een onderling netwerk. Door meer samenwerking tussen de verschillende verenigingen en evenementen onderling, maar ook met ondernemers of andere beleidsdomeinen kunnen ze elkaar versterken. Zo blijft de culturele infrastructuur voor in de toekomst behouden. We gaan in gesprek met verschillende organisaties om de vraag op te halen. Op basis van de uitkomsten van deze gesprekken zoeken we naar een manier om de samenwerking en een onderling netwerk verder vorm te geven.

Binnen het cultuuronderwijs wordt in een aantal dorpen al samengewerkt met lokale muziekverenigingen, maar nog niet overal. Daarnaast zijn er ook nog andere partijen waarmee de samenwerking gezocht zou kunnen worden. Door als school meer samen te werken met de culturele omgeving vergroot je de culturele omgeving van het kind. Onze ambitie is dat elke basisschool in de toekomst een samenwerking heeft met een amateurkunstvereniging of andere organisatie in de directe omgeving van de school.

Speerpunt 'Toekomst van Amateurkunst'

Het culturele verenigingsleven verandert door veranderingen in tijdsbesteding en behoeften van deelnemers. Krimp, vergrijzing en ontgroening zorgen voor minder leden. Ook hebben veel verenigingen moeite om vrijwilligers voor bestuursfuncties te vinden.

Tegelijkertijd ontstaan er ook nieuwe verenigingen en organisatievormen. Landelijk is een toename van projectmatige activiteiten en lidmaatschappen zichtbaar, dit blijkt ook uit de monitor Amateurkunst. Dit heeft gevolgen voor het aantal leden bij verenigingen.

Deze ontwikkelingen zijn ook zichtbaar in onze gemeente. Meerdere verenigingen hebben te maken met een teruglopend ledenaantal en sommige verenigingen staan op het punt om te verdwijnen, of zijn dit helaas al. Het belang van amateurkunst/cultuurparticipatie is groot voor de samenleving. Cultuurparticipatie biedt mensen mogelijkheden om vorm te geven aan hun identiteit, aan de manier waarop ze in de wereld staan en aan hun relatie met anderen en met de samenleving.

We willen dat gemeente De Wolden een bloeiend en sterk verenigingsleven houdt. Daarom willen we het wervingsbeleid van de verschillende verenigingen in kaart brengen.

Dit met als doel om knelpunten inzichtelijk te krijgen maar ook zodat verenigingen onderling de succesverhalen met elkaar kunnen delen.

Een project wat hier goed bij aansluit is het project Amateurkunst in de Lift. Dit project werd in het verleden uitgevoerd in de provincie Overijssel. In dit project krijgen amateurkunstverenigingen de mogelijkheid om een coachingstraject te volgen op artistiek, inhoudelijk of organisatorisch gebied. Het doel van dit project is dat de amateurkunstenaars deskundiger worden, hun netwerk vergroten, een breder publiek bereiken en om de kwaliteit van de amateurkunst te verbeteren.

Binnen dit project zou er voor de coaching op bestuurlijk niveau een koppeling gemaakt kunnen worden tussen lokale ondernemers en verenigingen.

We willen de behoefte naar een dergelijk project binnen de amateurkunst in De Wolden onderzoeken.

Iktoon

Veel kunstbeoefenaars willen hun kunsten tonen aan publiek. Dat kan in de vorm van voorstellingen, concerten of exposities. Hiervoor is vaak een gebouw of locatie nodig. Steeds vaker maken beoefenaars gebruik van online podia om hun werk te delen en te tonen. Iktoon is een landelijk initiatief om amateurkunstenaars in de maand juni een podium te bieden. Alle gemeentes kunnen zich hierbij aansluiten.

We willen als gemeente De Wolden hier graag bij aansluiten en hiervoor gaan wij onderzoek doen naar de behoefte en mogelijkheden binnen onze gemeente.

Speerpunt 'Samenwerking bevorderen tussen evenementen'

De Wolden heeft veel verschillende evenementen. Op dit moment is het aanbod versnipperd en wordt er nog weinig samengewerkt. Door een duidelijkere samenhang in het aanbod en meer samenwerking tussen de evenementen zouden de evenementen een grotere impact kunnen hebben. Ook krijgt een kleiner festival meer 'smoel' binnen een groter festival, de organisatie kan kosten besparen, festivals profiteren van elkaar publiek en er ontstaat een shop in shop concept met verschillende disciplines en stijlen binnen één evenement. Een goed voorbeeld hiervan is de samenwerking tussen het Smaakmakersfestival en Verhalenfestival Oeverloos. Dit waren losstaande evenementen die de samenwerking hebben gezocht en zo elkaar versterkt hebben. Het Smaakmakersfestival gaat voor de editie in 2019 een samenwerking aan met de ontwerpwedstrijd VET, voeding in de 21ste eeuw georganiseerd door Kunst & Cultuur Drenthe. Met de designwedstrijd wil Kunst & Cultuur Drenthe in ieder geval de kracht van creativiteit benadrukken en de verduurzaming van ons leven. Een kunstenaar kan met zijn/haar werk bijdragen aan de bewustwording rondom voedsel. Deze combinatie zorgt voor een volledig programma wat elkaar versterkt.

Kargadoor is ook een voorbeeld van een evenement wat veel verbinding maakt met ondernemers en andere partijen. Hierdoor is het evenement van iedereen en dit maakt het evenement laagdrempelig. Dit geldt ook voor de oldtimerdag.

Er komen steeds nieuwe initiatieven bij en het is mooi om hierin de onderlinge verbinding te zoeken. We stimuleren initiatieven altijd om cross overs te zoeken en zo elkaar te versterken in plaats van te concurreren. Uiteindelijk heeft elk evenement, hoe anders

ook, een soortgelijke ambitie. Ook dagen we evenementen uit om te blijven vernieuwen in het aanbod.

Door een duidelijk overzicht te maken van de evenementen die er door het jaar heen plaats vinden in De Wolden kunnen we kijken waar mogelijkheden zijn om de onderlinge samenwerking op te zoeken. Ook bij nieuwe initiatieven geven we altijd het advies om te kijken naar cross-overs met bestaande evenementen. Dit doen we altijd in samenspraak met desbetreffende partijen.

Speerpunt 'Ondersteunen vrijwilligerswerk'

Voor iedereen die vrijwilligerswerk wil doen én voor organisaties die vrijwilligers zoeken, is er het Vrijwilligers informatie Punt (ViP) De Wolden. ViP De Wolden informeert, adviseert en ondersteunt vrijwilligers en met vrijwilligers werkende organisaties in gemeente De Wolden.

Amateurkunstverenigingen draaien over het algemeen op de inzet van vrijwilligers. Ook het vrijwilligersbestand in De Wolden heeft te maken met vergrijzing. Sportverenigingen ervaren hetzelfde 'probleem'. Een goede ondersteuning van vrijwilligers kan enorm bijdragen aan een bloeiend cultureel klimaat.

Binnen het domein sport is er een duidelijk vrijwilligersbeleid. Het is onze wens om deze lijn door te trekken naar alle amateurkunstverenigingen. Hierin kunnen twee verschillende domeinen elkaar versterken. Daarnaast zouden er in samenwerking met ViP trainingen georganiseerd kunnen worden voor vrijwilligers. Zodat vrijwilligers hun kennis kunnen ontwikkelen.

Als eerste stap is het goed het huidige vrijwilligersbeleid van de verenigingen inzichtelijk te maken en te onderzoeken waar de kansen liggen. Daarna kan er gekeken worden hoe het vrijwilligersbeleid binnen de sport vertaald kan worden naar het culturele veld.

Speerpunt 'Promotie van het aanbod'

Cultuurevenementen van regionale betekenis in Drenthe huisstijl

In de marketingcommunicatie en informatievoorziening sluiten we zoveel mogelijk aan bij de instrumenten en de huisstijl van Marketing Drenthe. Deze keuze betekent dat het onderhouden van een verbinding tussen het (veelal kleinschalige) lokale aanbod en de regiomarketing onder het merk Drenthe op een hoger schaalniveau van essentieel belang is. De gemeente ziet het als haar taak om ervoor te zorgen dat verbinding tot stand komt. We doen dit samen met de toeristisch regisseurs van vereniging voor toeristische gebiedspromotie De Wolden. Deze vereniging en haar toeristisch regisseurs vormen de verbindende schakel tussen Marketing Drenthe en de lokale evenementenorganisatoren. Bij het verstrekken van een subsidie aan evenement met regionale potentie hebben we als vereiste dat er gecommuniceerd wordt in de Drenthe huisstijl (voor eenheid en herkenning). Drenthe is het merk, de evenementen in De Wolden zijn de producten. Door deze kenmerkende authentieke evenementen en overig aanbod in de etalage te zetten wordt het merk Drenthe perfect geladen.

Promotie van lokale cultuurevenementen

Organisatoren van evenementen zijn zelf verantwoordelijk voor de marketing en promotie van evenementen. Daarnaast worden evenementen met een lokaal karakter gepromoot via het facebookaccount van Cultureel De Wolden en de culturele agenda in

de Wolder Courant. De organisator van een evenement moet hiervoor zelf informatie aanleveren via www.cultureeldewolden.nl.

Alle acties per speerpunt staan samengevat in de tabel op de volgende pagina. Dit is een denkrichting en moet gezien worden als een leidraad voor de vervolggesprekken en vervolgstappen met onze samenwerkingspartners.

Speerpunt	Acties in 2019	Acties in 2020	Acties in 2021
Sterk netwerk	- Bezoeken van amateurkunstenaars, organisatoren en ondernemers. - Duidelijk overzicht maken van vraag en aanbod en hierin de koppeling zoeken tussen ondernemers en verenigingen.	Elke school in verbinding brengen met een vereniging in de directe omgeving om onderlinge samenwerking te bevorderen.	
De toekomst van Amateurkunst	Amateurkunst in de Lift, deskundigheidsbevordering op het gebied van beleid, bestuur, vrijwilligers maar eventueel ook inhoud.		
	Wervingsacties van verenigingen in kaart brengen om te zien wat er nu gedaan wordt voor het werven van nieuwe leden. Door onderling uit te wisselen wat succesvol is kan dit eventueel Woldenbreed ingezet kunnen worden.		
Samenwerking bevorderen tussen evenementen	Overzicht maken welke evenementen er plaats vinden in de gemeente.		
	In gesprek met organisatoren van culturele evenementen om cross-over te realiseren en arrangementen en side-events/activiteiten te ontwikkelen zodat evenement nog meer van betekenis wordt (voorbeeld: Mina Koes)		
Ondersteunen vrijwilligerswerk	In gesprek gaan met sportverenigingen over het vrijwilligersbeleid binnen sportverenigingen en te onderzoeken hoe dit beleid vorm te geven voor de amateurkunstverenigingen.		
	Onderzoek doen naar het vrijwilligersbeleid en de terugloop hiervan.		
	Organiseren van informatieavond in samenwerking met sportverenigingen over vrijwilligersbeleid		
	Onderzoeken van de mogelijkheden van het mobiliseren van expertise uit onder andere het bedrijfsleven; een soort sponsoring in natura.	Samen met cultuurcoaches vervolg maken op de onderzochte mogelijkheden.	
Promotie van het aanbod	Het profiel van de Wolden een duidelijk gezicht geven, waardoor het beter te vermarkten is naar inwoners en bezoekers.		
	Verschillende evenementen samen laten optrekken in pr		

	Cultuurevenementen van regionale betekenis communiceren in Drenthe huisstijl en krijgen hulp hierbij van toeristisch regisseurs	Cultuurevenementen van regionale betekenis communiceren in Drenthe huisstijl en krijgen hulp hierbij van toeristisch regisseurs	Cultuurevenementen van regionale betekenis communiceren in Drenthe huisstijl en krijgen hulp hierbij van toeristisch regisseurs